

РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО РЕГІОНУ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ЯК ПОТЕНЦІЙНОГО ОБ'ЄКТУ СПАДЩИНИ ЮНЕСКО

Дашкевич Дарина Сергіївна,

*студентка 2 курсу спеціальності «Туризм»,
Академія праці, соціальних відносин і туризму,*

м. Київ, Україна,

e-mail: dashaglish@ukr.net

Сокол Тетяна Георгіївна,

к.пед.н., доцент,

доцент кафедри спеціальних туристичних дисциплін,

Академія праці, соціальних відносин і туризму,

м. Київ, Україна,

e-mail: tgsspectour@gmail.com

Сучасний період розвитку національної економіки характеризується зростанням ролі та значущості туристичної та курортної діяльності, зокрема, в регіональному аспекті. Найпопулярнішими туристичними регіонами України є Причорномор'я, Придністров'я, Поділля і Волинь, міста Київ, Одеса та ін. Серед них особливо хотілося б виділити Івано-Франківську область, яка має надзвичайну популярність серед туристів завдяки численним пам'яткам історії і значним рекреаційним ресурсам.

Івано-Франківська область утворена 4 грудня 1939 р., але історія заселення території Івано-Франківської області сягає епохи пізнього палеоліту (50 – 40 тис. років тому). На території краю виявлені численні стоянки давніх жителів епохи неоліту (15 тис. років тому) і бронзи (IV – III тис. до н. е.) [1, с. 81].

Івано-Франківщина має значні туристичні ресурси для задоволення потреб вітчизняних та іноземних туристів в оздоровленні, відпочинку й пізнанні історії та культури краю. Вона здавна славиться мальовничістю і багатством природи, її доброю збереженістю, неповторною історією, культурою, високим рекреаційно-оздоровчим потенціалом. Всі ці критерії дозволили створити такий природно-заповідний фонд, який відповідає сучасним екологічним, природоохоронним, освітньо-виховним, естетичним вимогам.

Всього на території області 438 заповідних територій та об'єктів загальною площею 186,5 тис. га, відсоток заповідності – 13,4 і є одним з кращих на Україні. Одним з найвідоміших заповідних об'єктів області є Карпатський національний природний парк – перший в Україні, створений в 1980 р. як природно – рекреаційний комплекс, площа якого складає 50,3 тис. га. Завдяки оптимальним кліматичним умовам, біогеографічній оригінальності території, етнографічним традиціям, територія парку традиційно використовується для рекреаційних та туристичних цілей ще з початку століття.

Серед природних рекреаційних ресурсів області – сприятливий клімат, джерела мінеральних вод і запаси лікувальних грязей. Кліматичні курорти (Косів, Ворота, Шешори, Яремча та ін.) зосереджені переважно в південно-східній частині області. Серед них одним із найбільш популярних є Яремча. Тут лікують ревматизм, захворювання опорно-рухового апарату, нервової системи, легенів та ін. Родовища лікувальних грязей є також в Городенківському, Рогатинському і Долинському районах [2, с. 15].

До надзвичайно привабливих туристичних об'єктів Івано-Франківської області можна віднести гірські масиви, а також природні комплекси Чорногори та Горгани, які входять до складу Карпатського національного природного парку. В урочищі над Прутом знаходиться Княздвірський тисовий заповідник, який є найбільшим у Європі. Його площа – 115 га. За своєю унікальністю він може бути внесений у список природних пам'яток, які охороняються ЮНЕСКО. У заповіднику поміж кленів, ясенів, смерек і грабів росте більше 300 тис. тисових дерев різного віку. Найстаршим з них – 500 р. Однією з найвідоміших серед туристів пам'яток природи є також “Скелі Довбуша”, розташовані в Горганах біля с. Бубнище в Долинському районі [3, с. 20].

В області є багато можливостей для організації активного зимового відпочинку, зокрема, тут працює гірськолижний курорт № 1 в Україні – «Буковель» (с. Поляниця Яремчанської міської ради). Туристи також мають можливість покататися на гірських лижах в Яблуниці, Косові, Вигоді, Тюдіві, Яворові.

Івано-Франківщина багата на культурну спадщину. За кількістю пам'яток архітектури і містобудування область, одна з найменших за територією і населенням, займає третє місце в Україні. В даний час в області під охороною держави знаходиться 1360 пам'яток архітектури, в тому числі 87 пам'яток національного значення, переважна більшість яких – це пам'ятки дерев'яної і мурованої архітектури, та пам'ятки житлового і громадського будівництва, зосередженого, в основному, в історичних містах.

Серед найпопулярніших туристичних родзинок краю – Манявський скит (Богородчанський р-н); Гошівський монастир (Долинський р-н); національний заповідник «Давній Галич»; музеї Писанки та народного мистецтва Гуцульщини і Покуття (м. Коломия); музей І.Франка (с.Криворівня Верховинського р-ну); вузькоколіяка “Карпатський трамвай” (Долинський, Рожнятівський р-ни) та ін. Українська писанка, безумовно, є унікальним витвором народних промислів України і може зайняти достойне місце у списку Світової спадщини ЮНЕСКО.

У 2020 році в області зафіксовані найменші туристичні потоки за останні чотири роки через пандемію коронавірусу, але у 2021 р., не дивлячись на продовження пандемії, показники туристичної діяльності знову вирости. За підсумками 2021 р. Івано-Франківська область зайняла друге місце в Україні за чисельністю внутрішніх та іноземних туристів.

В Івано-Франківській області реалізовувалися концепції розвитку

санаторно-курортної галузі, спрямовані на популяризацію серед вітчизняних та іноземних потенційних споживачів привабливості українських туристичних та курортних продуктів. Це, зокрема, такі як Концепція розвитку санаторно-курортної галузі (створення оптимальної системи надання доступного та ефективного санаторно-курортного лікування і відпочинку для широких верств населення), Концепція Загальнодержавної програми розвитку санаторно-курортної галузі на період до 2023 року (реалізація державної політики в санаторно-курортній сфері шляхом створення в Україні сучасного високоефективного санаторно-курортного комплексу) та Концепція Державної цільової програми розвитку туризму та курортів на період до 2024 року (створення умов для збільшення потоку туристів, створення конкурентоспроможної розвинутої туристичної інфраструктури) [4].

Завдяки своєму розташуванню Івано-Франківська область має високий рекреаційно-туристичний потенціал, що надає області значні можливості для розвитку туризму. Цьому сприяють як різноманітність природних факторів і наявність численних пам'яток історії та культури, так і увага, яка приділяється їх активному і раціональному використанню.

Список використаних джерел:

1. Про критерії віднесення об'єктів до списку світової спадщини ЮНЕСКО. URL: <http://panjatky.org.ua/pro-kriteri%D1%97-vidnesennya-obyektiv-do-spisku-svitovo%D1%97-spadshhini-yunesko/>.
2. Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини. URL: <https://unesco.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayinski-obyekti-u-spisku-vseshvitoi-spadshchini-yunesko>.